

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย

ที่ สค ๘๔ /๒๕๕๐

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหลักฐานแบบรายการภาษีสรรพสามิต

ผู้อุทธรณ์

: บริษัท สตาร์คาร์ (ประเทศไทย) จำกัด

โดยนายสนธิ์ [REDACTED] ผู้รับมอบอำนาจ

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ

: สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สมุทรปราการ ๑

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ผู้อุทธรณ์เป็นผู้ประกอบธุรกิจส่งออกรถยนต์ไปจำหน่ายนอกราชอาณาจักร ได้ยื่นแบบคำขอคืนภาษี (ภษ. ๐๑-๒๘) เพื่อขอคืนภาษีสรรพสามิตต่อสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สมุทรปราการ ๑ สำหรับรถยนต์นั่งสองตอนท้ายบรรทุก (โตโยต้า วีโก้) ที่ผู้อุทธรณ์ส่งออกไปจำหน่ายนอกราชอาณาจักรจำนวน ๓๐ คัน แต่สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สมุทรปราการ ๑ ไม่คืนภาษีสรรพสามิตแก่ผู้อุทธรณ์ เนื่องจากผู้อุทธรณ์มิได้ยื่นเอกสารสำเนาแบบรายการภาษีสรรพสามิต (ภษ.๐๑-๑๒) และสำเนาใบเสร็จรับเงินค่าภาษีสรรพสามิตสำหรับรถยนต์จำนวนดังกล่าวให้ประกอบการพิจารณาตามระเบียบกรมสรรพสามิต ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ถึงสรรพสามิตพื้นที่สมุทรปราการ ๑ ขอข้อมูลเอกสารแบบรายการภาษีสรรพสามิต (ภษ.๐๑-๑๒) และเอกสารสำเนาคู่ฉบับใบเสร็จรับเงินค่าภาษีสรรพสามิต ซึ่งบริษัท โตโยต้า มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด ใช้เป็นหลักฐานการเสียภาษีสรรพสามิตรถยนต์นั่งสองตอนท้ายบรรทุก (โตโยต้า วีโก้) จำนวน ๓๐ คัน ที่สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สมุทรปราการ ๑ ไม่คืนภาษีสรรพสามิตให้แก่ผู้อุทธรณ์ดังกล่าว โดยมีรายละเอียดของหมายเลขตัวถัง และหมายเลขเครื่องยนต์ ของรถยนต์ทั้ง ๓๐ คัน ปรากฏในหลักฐานประกอบ ภษ. ๐๑-๒๘

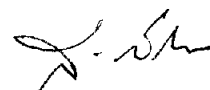
หน้า ๑ ใน ๙ หน้า

ที่ผู้อุทธรณ์ยื่นไว้ต่อสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สมุทรปราการ ๑ แล้ว

สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สมุทรปราการ ๑ มีหนังสือ ที่ กค ๐๖๑๑.๐๘๐๐/๑๒๓๖ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ถึงผู้อุทธรณ์ว่าเอกสารสำเนาฉบับใบเสร็จรับเงินค่าภาษีสรรพสามิต สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สมุทรปราการ ๑ ไม่สามารถให้ข้อมูลกับผู้อุทธรณ์ได้ เนื่องจาก บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้ยื่นแบบและชำระภาษีสรรพสามิตโดยผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เอกสารสำเนาฉบับใบเสร็จรับเงินจะอยู่ในความควบคุมดูแลของกองรายได้ กรมสรรพสามิต ซึ่งผู้อุทธรณ์สามารถยื่นคำขอจากผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง สำหรับเอกสารแบบรายการภาษีสรรพสามิต (ภษ.๐๑-๑๒) สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สมุทรปราการ ๑ ไม่สามารถให้ข้อมูลแก่ผู้อุทธรณ์ได้ เนื่องจากเอกสารดังกล่าวเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเกี่ยวกับการชำระภาษีของบริษัท โตโยต้า มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด และตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๔ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของตนต่อผู้อื่น โดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลที่ไม่ได้ล่วงหน้าหรือขณะนั้นมิได้ ประกอบกับพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๒๗ หมวด ๑๓ มาตรา ๑๖๖ กำหนดว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานสรรพสามิต ผู้ใดเปิดเผยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของผู้มีหน้าที่เสียภาษีอันเป็นข้อเท็จจริงที่ตามปกติวิสัยของผู้มีหน้าที่เสียภาษีจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ซึ่งตนได้มาหรือล่วงรู้เนื่องจากการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ต้องระวางโทษ...” จึงไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอได้

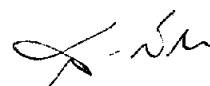
ผู้อุทธรณ์มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๐๑๑/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ถึงคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สมุทรปราการ ๑ ดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาคำอุทธรณ์ คำชี้แจงของผู้อุทธรณ์และผู้แทนสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สมุทรปราการ ๑ และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงสรุปได้ความว่า ผู้อุทธรณ์ประกอบธุรกิจส่งออกรถยนต์ไปจำหน่ายนอกราชอาณาจักรได้ซื้อรถยนต์นั่งสองตอน ท้ายบรรทุก (โตโยต้า วีโก้) จากตัวแทนจำหน่ายรถยนต์ของบริษัท โตโยต้า มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด แล้วส่งออกไปจำหน่ายนอกราชอาณาจักร ในการชำระภาษีสรรพสามิต บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด จะเป็นผู้ชำระภาษีสรรพสามิตรถยนต์ที่ผลิตเมื่อรถยนต์ออกจากโรงงาน

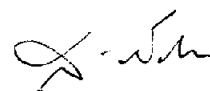
ส่วนผู้อุทธรณ์ซึ่งเป็นผู้ส่งออกรถยนต์ไปจำหน่ายนอกราชอาณาจักรจะมีสิทธิขอคืนภาษีสรรพสามิตที่ผู้ผลิตคือบริษัท โตโยต้า มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด เสียไว้ แต่เมื่อผู้อุทธรณ์ยื่นขอคืนภาษีสรรพสามิตรถยนต์ที่ส่งออก จำนวน ๓๐ คัน สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สมุทรปราการ ๑ แจ้งว่า ตามระเบียบกรมสรรพสามิตจะต้องมีสำเนาแบบรายการภาษีสรรพสามิต (ภษ. ๐๑-๑๒) และสำเนาใบเสร็จรับเงินการเสียภาษีสรรพสามิตรถยนต์ดังกล่าวของบริษัท โตโยต้า มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด แสดงประกอบด้วย ซึ่งสำนักงานสรรพสามิตสมุทรปราการ ๑ แจ้งว่าเอกสารทั้ง ๒ รายการดังกล่าว ผู้ขอคืนภาษีต้องจัดหาเอง เมื่อผู้อุทธรณ์ไม่มีเอกสารดังกล่าวมาแสดงประกอบการขอคืนภาษีสรรพสามิต จึงมีคำสั่งไม่คืนภาษีสรรพสามิตสำหรับรถยนต์จำนวนดังกล่าวให้แก่ผู้อุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์จึงอุทธรณ์คำสั่งไม่คืนภาษีสรรพสามิตต่อกระทรวงการคลัง และกระทรวงการคลังมีคำสั่งให้ยกอุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์จึงฟ้องขอคืนภาษีสรรพสามิตสำหรับรถยนต์ที่ส่งออกไปนอกราชอาณาจักรดังกล่าวต่อศาลภาษีอากรกลางแล้ว และผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ถึงสรรพสามิตพื้นที่สมุทรปราการ ๑ ขอเอกสารสำเนาแบบรายการภาษีสรรพสามิต (ภษ. ๐๑-๑๒) และเอกสารสำเนาคู่ฉบับใบเสร็จรับเงินค่าภาษีสรรพสามิตรถยนต์ดังกล่าวต่อสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สมุทรปราการ ๑ เพื่อใช้เป็นเอกสารประกอบการดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลภาษีอากรกลาง เนื่องจากหากไม่มีเอกสารดังกล่าวผู้อุทธรณ์จะไม่สามารถทราบจำนวนภาษีที่สามารถจะขอคืนว่าเป็นจำนวนเท่าใด ทำให้ไม่สามารถบรรยายฟ้องได้ สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สมุทรปราการ ๑ แจ้งว่าไม่สามารถจัดหาสำเนาคู่ฉบับใบเสร็จรับเงินค่าภาษีสรรพสามิต เนื่องจากอยู่ในความครอบครองของกองรายได้ กรมสรรพสามิต และปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแบบรายการภาษีสรรพสามิต (ภษ. ๐๑-๑๒) ผู้อุทธรณ์จึงยื่นขอสำเนาใบเสร็จรับเงินค่าภาษีสรรพสามิตต่อกรมสรรพสามิตแล้ว และขออุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารแบบรายการภาษีสรรพสามิต (ภษ. ๐๑-๑๒) ของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สมุทรปราการ ๑ ดังกล่าว

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ ผู้อุทธรณ์ชี้แจงถึงความคืบหน้าในการขอสำเนาคู่ฉบับใบเสร็จรับเงินค่าภาษีสรรพสามิตต่อกรมสรรพสามิตว่า ผู้อุทธรณ์มีหนังสือขอข้อมูลดังกล่าวต่อกรมสรรพสามิตโดยตรงแล้ว แต่ยังไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณา นอกจากนี้ผู้อุทธรณ์ได้ไปติดต่อกับ บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด เพื่อขอเอกสารสำเนาแบบรายการภาษีสรรพสามิต (ภษ. ๐๑-๑๒) แต่ได้รับการปฏิเสธเนื่องจากบริษัท โตโยต้า มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด ไม่สนับสนุนให้เอกชนอื่นส่งรถยนต์โตโยต้า

ออกไปจำหน่ายนอกราชอาณาจักร โดยบริษัท โตโยต้า มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้มีหนังสือถึงตัวแทนจำหน่ายให้หลีกเลี่ยงการจำหน่ายรถยนต์ให้แก่ลูกค้าที่มีพฤติกรรมเป็นผู้ส่งออก อย่างไรก็ตามผู้อุทธรณ์เคยยื่นขอคืนภาษีสรรพสามิตรถยนต์โตโยต้าที่ส่งออกไปจำหน่ายในกรณีอื่นต่อสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สมุทรปราการ ๒ และสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ระยอง ๒ โดยไม่มีเอกสารสำเนาแบบรายการภาษีสรรพสามิต (ภาษ. ๐๑-๑๒) และสำเนาใบเสร็จรับเงินค่าภาษีสรรพสามิตของบริษัท โตโยต้า มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด ยื่นแสดงประกอบคำขอคืนภาษีสรรพสามิตเช่นกัน แต่สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สมุทรปราการ ๒ และสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ระยอง ๒ ได้คืนภาษีสรรพสามิตให้แก่ผู้อุทธรณ์

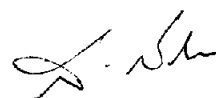
ผู้แทนสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สมุทรปราการ ๑ ชี้แจงเหตุผลในการปฏิเสธการเปิดเผยแบบรายการภาษีสรรพสามิต (ภาษ. ๐๑-๑๒) ของบริษัท โตโยต้า มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด ให้แก่ผู้อุทธรณ์เนื่องจากเอกสารดังกล่าวเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเกี่ยวกับการชำระภาษี เป็นข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตของบริษัท โตโยต้า มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด และข้อมูลที่มีจำนวนมาก และสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สมุทรปราการ ๑ ต้องประสานงานกับบริษัท โตโยต้า มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด ในการเข้าตรวจดูข้อมูลดังกล่าวด้วยเพราะข้อมูลที่บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด ส่งมาประกอบการเสียภาษีเป็นแฟ้มข้อมูลที่บันทึกในแผ่นดิสก์ที่ไม่สามารถเปิดอ่านข้อมูลโดยระบบคอมพิวเตอร์ของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สมุทรปราการ ๑ ได้ เนื่องจากไม่มีโปรแกรมที่สามารถใช้ในการอ่านข้อมูลดังกล่าว จึงต้องไปเปิดอ่านที่บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด ประกอบกับพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๒๗ หมวด ๑๓ มาตรา ๑๖๖ กำหนดว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานสรรพสามิต ผู้ใดเปิดเผยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของผู้มีหน้าที่เสียภาษีอันเป็นข้อเท็จจริงที่ตามปกติวิสัยของผู้มีหน้าที่เสียภาษีพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ซึ่งตนได้มาหรือล่วงรู้เนื่องจากการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ต้องระวางโทษ.....” และระเบียบกรมสรรพสามิตว่าด้วยการยกเว้นหรือคืนภาษีหรือลดอัตราภาษีสำหรับสินค้าที่ส่งออกนอกราชอาณาจักรหรือนำเข้าไปในเขตปลอดอากรตามมาตรา ๑๐๐ และการขอรับคืนหรือยกเว้นภาษีสำหรับสินค้าที่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมมีสิทธิได้รับคืนหรือยกเว้นภาษีตามมาตรา ๑๐๒ พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดเงื่อนไขเรื่องเอกสารประกอบการขอคืนภาษีว่า ผู้อุทธรณ์ต้องจัดหาเอกสารมาด้วยตนเอง นอกจากนี้ได้ชี้แจงเหตุผลในการไม่คืนภาษีให้ผู้อุทธรณ์

เนื่องจากผู้อุทธรณ์ยื่นเอกสารไม่ครบจำนวน ๓ รายการ คือ ๑. สำเนาแบบรายการภาษีสรรพสามิต (ภาษ. ๐๑-๑๒) ๒. สำเนาใบเสร็จรับเงินค่าภาษีสรรพสามิต ๓. สำเนาหลักฐานที่แสดงว่าผู้ซื้อสินค้าในต่างประเทศจะมีการชำระราคาค่าสินค้า ทั้งนี้การที่ต้องมีเอกสารดังกล่าวในการยื่นขอคืนภาษีเพื่อตรวจสอบว่ารถยนต์ที่ส่งออกเสียภาษีเมื่อใดและเป็นจำนวนเงินเท่าใด และมีการส่งออกจริงหรือไม่ สำหรับใบแบบขอคืนภาษีสรรพสามิตรถยนต์จำนวน ๓๐ คัน ที่ผู้อุทธรณ์ยื่นไว้รวม ๑๙ ฉบับ ปรากฏว่า จำนวน ๑๓ ฉบับ ผู้อุทธรณ์ได้ระบุรายละเอียดของหมายเลขตัวถัง และหมายเลขเครื่องยนต์ ไว้ในแบบคำขอคืนภาษี (ภาษ. ๐๑-๒๔) ส่วนอีก ๖ ฉบับ ผู้อุทธรณ์ไม่ได้ระบุรายละเอียดของหมายเลขตัวถัง และหมายเลขเครื่องยนต์ไว้ในแบบคำขอคืนภาษี แต่ได้ระบุไว้ในเอกสารประกอบการขอคืนภาษี

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ ได้เชิญกรรมการผู้จัดการบริษัท โตโยต้า มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัดหรือผู้แทน และอธิบดีกรมสรรพสามิต หรือผู้แทน มาชี้แจงประกอบการพิจารณาด้วย เนื่องจากเห็นว่า บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นผู้มีประโยชน์ส่วนได้เสียในข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอ และการพิจารณาวินิจฉัยในเรื่องนี้อาจมีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสรรพสามิต เนื่องจากเอกสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอเป็นเอกสารที่ใช้ประกอบการออกคำสั่งทางปกครองเกี่ยวกับการขอคืนภาษีสรรพสามิต ปรากฏข้อมูลตามคำชี้แจงดังนี้

ผู้แทนกรรมการผู้จัดการบริษัท โตโยต้า มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด ชี้แจงสรุปได้ว่า ความว่า บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นผู้ผลิตและจำหน่ายรถยนต์เพื่อจำหน่ายภายในประเทศและส่งออกไปจำหน่ายนอกราชอาณาจักรโดยไม่มีนโยบายให้บริษัทอื่นส่งรถยนต์ของบริษัท โตโยต้า มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด ไปจำหน่ายนอกราชอาณาจักร แต่ก็ไม่ห้ามให้บริษัทอื่นส่งรถยนต์ของบริษัท โตโยต้า มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด ออกเพื่อจำหน่ายนอกราชอาณาจักรแต่อย่างใด บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด ยื่นแบบและชำระภาษีสรรพสามิต (ภาษ. ๐๑-๑๒) ต่อกรมสรรพสามิต โดยผ่านระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ต เดือนละ ๑ ครั้ง แล้วส่งเอกสารแบบรายการภาษีสรรพสามิต (ภาษ. ๐๑-๑๒) พร้อมเอกสารประกอบโดยส่งข้อมูลเป็นแผ่นดิสก์ให้สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สมุทรปราการ ๑ เมื่อสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สมุทรปราการ ๑ ต้องการเอกสารเพิ่มเติมก็ต้องขอกับบริษัท โตโยต้า มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด การยื่นแบบและชำระภาษีสรรพสามิต (ภาษ. ๐๑-๑๒) ดังกล่าวเป็นเรื่องการจำหน่ายรถยนต์

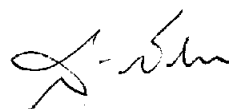
ภายในประเทศ บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด จึงไม่มีความสัมพันธ์กับบริษัท สตาร์คาร์ (ประเทศไทย) จำกัด แต่อย่างใด นอกจากนี้ข้อมูลเกี่ยวกับภาษีสรรพสามิตของบริษัท โตโยต้า มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นข้อมูลที่เป็นความลับทางการค้าของบริษัท โตโยต้า มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด เพราะมีรายละเอียดของราคาต้นทุนชิ้นส่วนที่นำมาประกอบรถยนต์ หากเปิดเผยจะทำให้ทราบถึงต้นทุนในการผลิตรถยนต์ และการที่มีบริษัทอื่นนำรถยนต์ของบริษัทโตโยต้า มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด ส่งออกไปจำหน่ายนอกราชอาณาจักร กระทั่งมาตรฐานความปลอดภัยของรถยนต์ที่ส่งไปจำหน่ายนอกราชอาณาจักร เนื่องจากบริษัทโตโยต้า มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด กำหนดมาตรฐานในการผลิตรถยนต์เพื่อการส่งออกไปจำหน่ายนอกราชอาณาจักรในแต่ละประเทศต่างกัน เนื่องจากแต่ละประเทศมีสภาพทางภูมิศาสตร์แตกต่างกัน ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค นอกจากนี้ได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่าหากเปิดเผยเฉพาะยอดรวมการเสียภาษีสรรพสามิตของรถยนต์แต่ละคันว่าบริษัท โตโยต้า มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด เสียภาษีสรรพสามิตรถยนต์แต่ละคันเป็นเงินเท่าใดก็ไม่กระทบกับข้อมูลที่เป็นความลับทางการค้า แต่ข้อมูลส่วนที่เกี่ยวกับการเสียภาษีสรรพสามิตชิ้นส่วนแต่ละรายการหากเปิดเผยก็อาจทำให้ผู้อุทธรณ์ทราบต้นทุนในการผลิตแต่ละชิ้นส่วนได้

ผู้แทนกรมสรรพสามิต ชี้แจงสรุปได้ความว่า ผู้อุทธรณ์จะมีสิทธิขอคืนภาษีสรรพสามิตในการส่งสินค้าออกไปจำหน่ายนอกราชอาณาจักรได้ต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติ ภาษีสรรพสามิต พ.ศ.๒๕๒๗ มาตรา ๑๐๐ ที่บัญญัติให้สินค้าที่ส่งออกนอกราชอาณาจักรหรือนำเข้าไปในเขตปลอดอากรให้ได้รับยกเว้นหรือคืนภาษีหรือลดอัตราภาษี ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการยกเว้นหรือคืนภาษีหรือลดอัตราภาษีสำหรับสินค้าที่ส่งออกนอกราชอาณาจักรหรือนำเข้าไปในเขตปลอดอากร และการขอรับคืนหรือยกเว้นภาษีสำหรับสินค้าที่ผู้ประกอบการมีสิทธิได้รับคืนหรือยกเว้นภาษี พ.ศ. ๒๕๔๗ และปฏิบัติตามระเบียบกรมสรรพสามิตว่าด้วยการยกเว้นหรือคืนภาษีหรือลดอัตราภาษีสำหรับสินค้าที่ส่งออกนอกราชอาณาจักรหรือนำเข้าไปในเขตปลอดอากรตาม มาตรา ๑๐๐ และการขอรับคืนหรือยกเว้นภาษีสำหรับสินค้าที่ผู้ประกอบการมีสิทธิได้รับคืนหรือยกเว้นภาษีตามมาตรา ๑๐๒ พ.ศ. ๒๕๔๗ กรมสรรพสามิตมีความเห็นเบื้องต้นว่าไม่คืนภาษีให้แก่ผู้อุทธรณ์ เนื่องจากผู้อุทธรณ์ไม่เข้าหลักเกณฑ์ในการขอคืนภาษี คือ ไม่ได้เป็นผู้ประกอบการอุตสาหกรรม ผู้ซื้อหรือได้รับสินค้าที่ผลิตในราชอาณาจักรจากผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเป็นทอดแรกเพื่อส่งออกนอกราชอาณาจักรหรือนำเข้าไปในเขตปลอดอากรต่อไป

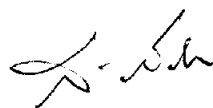
และบุคคลอื่นตามที่อธิบดีประกาศกำหนดอนุญาต และหากตีความว่าผู้อุทธรณ์เป็นบุคคลอื่นที่มีสิทธิขอคืนภาษี ผู้อุทธรณ์ก็ปฏิบัติไม่ถูกต้องครบถ้วนตามที่กฎกระทรวงฯและระเบียบฯกำหนดไว้ ซึ่งกฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๑ บัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่า เมื่อพิจารณาแล้วว่าคำขอและหลักฐานเกี่ยวกับคำขอถูกต้องและมีการส่งสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักรหรือนำสินค้าเข้าไปในเขตปลอดอากรถูกต้องตามที่ได้แจ้งไว้ ให้สั่งยกเว้นหรือคืนภาษีหรือลดอัตราภาษีสำหรับสินค้าที่ส่งออกนอกราชอาณาจักรหรือนำเข้าไปในเขตปลอดอากร แล้วแต่กรณี ตามที่เห็นสมควร นอกจากนี้ได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่าขณะนี้ผู้อุทธรณ์ได้ยื่นฟ้องกรมสรรพสามิตต่อศาลภาษีอากรกลางขอให้คืนภาษีสรรพสามิตแก่ผู้อุทธรณ์ ดังนั้น กรมสรรพสามิตจึงชะลอการพิจารณาการขอคืนภาษีสรรพสามิตให้แก่ผู้อุทธรณ์ไปก่อน ถึงแม้ว่าผู้อุทธรณ์จะยื่นเอกสารครบถ้วนก็ตาม กรมสรรพสามิตต้องรอคำสั่งศาลต่อไป นอกจากนี้ได้ชี้แจงถึงความคืบหน้าเกี่ยวกับผู้อุทธรณ์ร้องขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำเนาฉบับใบเสร็จรับเงินค่าภาษีสรรพสามิตว่า ขณะนี้อยู่ระหว่างการฟ้องร้องคดีกรมสรรพสามิตจึงมิได้แจ้งตอบผู้อุทธรณ์เกี่ยวกับเอกสารดังกล่าวแต่อย่างใด

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า เรื่องนี้มีประเด็นว่า แบบรายการภาษีสรรพสามิต (ภษ.๐๑-๑๒) ที่บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด จัดส่งให้สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สมุทรปราการ ๑ ซึ่งเป็นแฟ้มข้อมูลในแผ่นดิสก์เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการหรือไม่ เห็นว่า มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ บัญญัติว่า “ข้อมูลข่าวสารหมายความว่า สิ่งที่สื่อความหมายให้รู้เรื่องราวข้อเท็จจริง ข้อมูล หรือสิ่งใดๆ ไม่ว่าการสื่อความหมายนั้นจะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการใดๆ และไม่ว่าจะได้จัดทำไว้ในรูปของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผนผัง แผนที่ ภาพวาด ภาพถ่าย फिल्म การบันทึกภาพหรือเสียง การบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือวิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งที่บันทึกไว้ปรากฏได้” และ “ข้อมูลข่าวสารของราชการ หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชน” ดังนั้น แบบรายการภาษีสรรพสามิต (ภษ.๐๑-๑๒) จึงเป็นข้อมูลข่าวสารตามความหมายในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นข้อมูลที่ใช้ประกอบการเสียภาษีของบริษัท โตโยต้า มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด จึงต้องเป็นข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สมุทรปราการ ๑ และเป็นข้อมูล

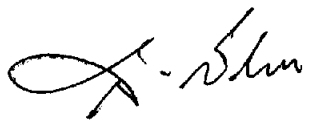

ข่าวสารของราชการตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ด้วย ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวมิใช่ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเพราะบุคคลตามความหมายของพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๑ หมายความว่า “บุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติไทย และบุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทยแต่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย” แต่บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นนิติบุคคล อย่างไรก็ตามข้อมูลข่าวสารที่อุทธรณ์ร้องขอเป็นข้อมูลที่สามารถทราบ ประโยชน์ส่วนได้เสียของบริษัท โตโยต้า มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด ดังนั้น การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ดังกล่าวให้แก่ผู้อุทธรณ์จึงต้องพิจารณาว่าต้องให้มีผลกระทบประโยชน์ได้เสียของบริษัท โตโยต้า มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด เท่าที่จำเป็น เพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้อุทธรณ์เท่านั้น กรณีนี้ผู้อุทธรณ์ มีความจำเป็นที่จะต้องใช้อ้างอิงข้อมูลดังกล่าวเพื่อเป็นหลักฐานในการขอคืนภาษีสรรพสามิตเพราะ เป็นข้อเรียกร้องของกรมสรรพสามิต หากไม่ได้รับข้อมูลดังกล่าวผู้อุทธรณ์ก็อาจไม่ได้รับพิจารณาใน การขอคืนภาษีสรรพสามิต อย่างไรก็ตามการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเสียภาษีสรรพสามิต ชั้นส่วนแต่ละรายการจะทำให้ทราบถึงต้นทุนในการผลิตแต่ละชั้นส่วนได้ การเปิดเผยข้อมูลส่วน นี้จึงกระทบประโยชน์ส่วนได้เสียของบริษัท โตโยต้า มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด เกินจำเป็น การเปิดเผยเฉพาะยอดรวมการเสียภาษีสรรพสามิตของรถยนต์แต่ละคันก็เป็นการเพียงพอใน การใช้เป็นหลักฐานในการขอคืนภาษีสรรพสามิตของผู้อุทธรณ์ ดังนั้นเมื่อพิจารณาถึงการ ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของกรมสรรพสามิต ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของบริษัท โตโยต้า มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด และของผู้อุทธรณ์ประกอบกันแล้ว ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับยอด รวมการเสียภาษีสรรพสามิตของรถยนต์ที่ผู้อุทธรณ์ส่งออกไปนอกราชอาณาจักรแต่ละคันรวม ๓๐ คัน จึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ โดยให้ปกปิดข้อมูลการเสียภาษี สรรพสามิตของชั้นส่วนแต่ละรายการไว้ ส่วนการที่กรมสรรพสามิตอ้างว่าการขอคืนภาษี สรรพสามิตของผู้อุทธรณ์อยู่ระหว่างการพิจารณาคดีของศาลภาษีอากรกลาง จึงมิให้ข้อมูลที่ ผู้อุทธรณ์ร้องขอนั้น ข้ออ้างดังกล่าวมิใช่ประเด็นเกี่ยวกับสิทธิการได้รับข้อมูลตามพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่เป็นประเด็นเกี่ยวกับสิทธิการเรียกคืนภาษีสรรพสามิต ที่ศาลภาษีอากรกลางจะพิจารณาต่อไป

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการ แผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายจึงมีมติให้สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สมุทรปราการ ๑ เผย

ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอเฉพาะยอดรวมการเสียภาษีสรรพสามิตของรถยนต์ที่ผู้อุทธรณ์ส่งออกไปนอกราชอาณาจักรแต่ละคันรวม ๓๐ คัน พร้อมทั้งสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องให้แก่ผู้อุทธรณ์ โดยปกปิดข้อมูลส่วนที่เกี่ยวกับการเสียภาษีสรรพสามิตชิ้นส่วนแต่ละรายการไว้

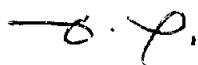
(นายสมยศ เชื้อไทย)

หัวหน้าคณะที่ ๓

(ศาสตราจารย์ ปรีดี เกษมทรัพย์)

กรรมการ

(นายธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์)

กรรมการ

(นายอีกหาญ โตมรศักดิ์)

กรรมการ

(นายวรเจตน์ ภาคีรัตน์)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์